

Preek n.a.v.
Jesaja 53 : 10 m
Het zaad van Christus
door

Ds. P.P.J. Monster

Van 1945- 1947 predikant te Dinteloord en Prinsenland

Het zaad van Christus

*Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien.
Jesaja 53 : 10 m.*

Orde van Dienst

Votum en groet.

Zingen: Psalm 84 : 3 en 4.

Lezing van Wet en Hoofdsom.

Zingen: Gebed des Heeren: 6,..

Schriftlezing: Jesaja 52 : 13 ~ 53
12.

en Handelingen 1 : 12~14

Gebed :

Zingen Psalm 22 : 12, 14 en 16.

Preek.

Zingen: Psalm 106 : 26.

Gebed.

Zingen: Psalm 65 : 2 en 3.

Zegen.

Voor de overdenking van het Woord Gods op deze Wezen zondag hebben we de tekst gekozen uit een zeer bekend gedeelte van het Oude Testament, uit de Profetie van Jesaja: het gedeelte, dat spreekt van de arbeid van de Lijdende Knecht des Heeren, Mede hierdoor, door wat de profeet op deze plaats getuigt van Hem, die onze zonden 'Op Zich nam, heeft Jesaja de' naam gekregen van de Evangelist van het Oude Testament. Bovendien ontvangen we in dit Schriftgedeelte een indruk van de bijzondere gaven, waarmee de Heere deze Zijn dienaar heeft gesierd, namelijk gaven van profetie, doch daarnaast ook gaven om zijn van de Heere ontvangen Boodschap te vertolken. Jesaja doet dit op een wijze, die grote bewondering afdwingt. Nu eens verkondigt hij het Woord des

Heeren in verheven proza, dan weer, zoals, in dat deel. waaruit we onze tekst kozen, in een rijke inhoudvolle poëzie.

We hebben ditmaal de vertolking van de profetie in de vorm van een gedicht, dat aanvangt in Jesaja 52 : 13 en doorloopt tot het einde van het 53e hoofdstuk. Deze vorm van Woordverkondiging is gekozen door de profeet zelf. Het Woord zelf heeft de Heere hem gegeven.

De structuur van het lied laat ons een vijftal strofen zien, waarbij in de eerste en de laatste de Heere Zelf sprekend wordt ingevoerd. Daar tussen in spreekt de profeet, alleen en namens het gehele volk.

De Heere spreekt over Zijn komende Knecht, met Wie zeer wonderlijke dingen zullen gaan gebeuren: Hij zal verstandig handelen, Hij zal verhoogd en verheven, ja, zeer hoog worden. Gelijk als velen zich over u ontzet hebben, -- alzo verdorven was Zijn gelaat, meer dan van iemand, en Zijn gedaante, meer dan van andere mensenkinderen.

Verhoging en vernedering zullen elkaar afwisselen in het leven van de Knecht des Heeren, Die komt. Dat is iets heel bijzonders, met name door het onherkenbaar worden van Zijn gelaat. Wanneer dit geschieden zal met de Knecht des Heeren, dan gaan er grote dingen gebeuren, ongekend en ongehoord.

Ja, zegt de Heere. Hij zal vele heidenen besprengen. ja de koningen zullen hun mond toe houden; want dewelke het niet verkondigd was, die zullen het zien, en welken het niet gehoord hebben, die zullen het verstaan.

We tasten hier de toekomst van Christus, in Wie de Liefde Gods tot de volkeren der wereld openbaar zal worden, wanneer God Hem, Zijn eniggeboren Zoon gegeven zal hebben, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verderven, maar het eeuwige leven hebbe.

Alleen: de weg, waarin die Liefde openbaar komt en die Knecht des Heeren de verlossing van het verderf en het eeuwige leven verwerven zal, is' een weg van smart en lijden, van smaad en dood. Dat zal de Knecht des Heeren, de reine, rechtvaardige, zondeloze, overkomen. Daardoor zal er Verlossing mogelijk worden

van zonde en ongerechtigheid, van schuld en dood.

Nadat dit in de aanvangsstrofe van het lied door Jesaja is vertolkt, dit eigen getuigenis des Heeren, neemt de profeet 'zelf het woord om mede namens het volk, te midden waarvan hij deze Boodschap Gods verkondigt, zijn verwondering uit te spreken, 'ja met kracht uit te roepen. Deze verwondering is er een van' schuldige mensen, van onreine mensen, die een Onschuldige geofferd zien worden in hun plaats. Dit is de reactie van Jesaja en zijn volk na het horen van het gesprokene des Heeren.

Aan het eind voert de profeet de Heere Zelf weer spreken-
'de in, in vers 10 waar over de vruchten, de gevolgen van het lijden van de Knecht des Heeren wordt gesproken, ons getekend in de vorm-van: de vruchten van de "arbeid Zijner ziel".

Uit dit laatste deel hebben we de tekst gekozen voor vandaag: als Zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien.

Nadat we het bredere verband van de tekst hebben toegelicht willen we nu het kleinere verband eens nauwkeuriger bekijken. De overgang van het getuigenis van Jesaja naar het spreken des Heeren valt in dit vers. De eerste woorden zijn nog door de profeet zelf uitgesproken als vertolking van wat de Heere hem heeft doen zien. Er was namelijk een vergissing in het spel geweest. Blijkens het slot van vers 4 meenden velen, dat de Lijdende Knecht zonder meer van God geplaagd, geslagen en verdrukt was. Maar neen, dit was niet "zonder' meer", maar daad van Gods welbehagen: het behaagde de Heer~ Hem te verbrijzelen.

Deze uitspraak uit het begin van ons tekstvers zet ons voor
'de machtige voortgang van het Werk des Heeren door middel van Zijn welbehagen. Over dit welbehagen is de Bijbelse boodschap altijd vol. Het is het welgevallen Gods, waardoor Hij gevallen zondaren zoekt en roept en het behoud wil prediken en schenken. Maar dit behoud kan niet anders tot stand komen dan door een tussenpersoon. Immers geen zondaar kan bestaan voor de heilige Heere God.

Zelf heeft, de Heere gezorgd voor een "Tussenpersoon", door de Bijbel genoemd: MIDDELAAR Dat Die er is, van God gegeven is, komt voort uit het welbehagen des Heeren. Midden tussen de Heilige God en de zondaar in staat Hij, deze Middelaar van God en de mensen. Het Oude Testament noemt Hem nog Knecht des Heeren, maar ook de Messias, de Gezalfde.

Het welbehagen des Heeren is dus wel onlosmakelijk verbonden aan deze Gezalfde. Daarom zeggen we Nieuw Testamentisch: wie "welbehagen" zegt, zegt "Christus". In Christus de Heere gaat het welbehagen Gods voort in de wereld. Het begeleidt Hem op al Zijn wegen en bij al Zijn handelingen. Wanneer Hij als kind wordt geboren in Bethlehem, zingen de Engelen van Gods welbehagen in mensen. Wanneer de Heere Jezus Zich laat dopen in de Jordaan en daardoor één wordt met het volk van zondaren, gaat de hemel open en zingen niet de engelen, maar spreekt de Hemelse Vader zelf van het welbehagen, dat Hij heeft in Zijn Zoon. En wanneer later de Heere Jezus op de berg der verheerlijking is, gaat de hemel, evenals bij Zijn Doop, op Zijn gebed open en klinkt weer de stem: Deze is Mijn geliefde Zoon. in Wie Ik Mijn welbehagen heb.

Daar is een wondere samenwerking van de Vader en de Zoon bij het openbaar komen van Gods welbehagen. Christus, de Knecht des Heeren bidt bij Zijn Doop, als Hij één geworden is met het volk van zondaren en de hemel gaat open en de verkondiging van het welbehagen wordt gehoord.

Het welbehagen des Heeren is dus niet los te maken van, om in de taal van ons teksthoofdstuk te spreken, de Knecht des Heeren, In de wondere weg van Zijn lijden, sterven en begraven worden komt openbaar het Welbehagen Gods. Dat te zien, daarvan te spreken, is het laatste, wat de profeet uitspreekt te midden van het volk, vlak voordat hij de Heere verder sprekende invoert.

Dit stelt eens een ogenblik voor een persoonlijk gerichte vraag.

Wij hebben allen vele malen de verkondiging van het woord des Heeren gehoord en daarbij de deugden van de Heere Jezus

Christus horen aanprijzen, van Zijn werk voor de verzoening van onze zonden. Daarvoor is Hij overgeleverd. Daarvoor is Hij gegaan de weg van de smadelijke kruisdood, Hij de Onschuldige vaar ons. schuldige mensen. En nu is de vraag deze: hebben wij nu *in* ons hart ook die verwondering beleefd tussen de getuigenissen des Heeren, waartussen we immers geregeld leven? Verwondering over de openbaring van het welbehagen des Heeren? Is die er 'bij u of niet?

Hieraan verbindt zich een andere vraag: wanneer zullen we ons echt verwonderen? Dat zal dan zijn wanneer de inhoud van onze tekst niet alleen voor ons transparant wordt, maar vooral wanneer we het verband gaan zien tussen wat wij zijn, schuldige zondaren en wat Christus, de Knecht des Heeren door Zijn lijden en sterven kwam doen.

Hij heeft Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld. Dat dit gebeuren zal, mag Jesaja zien en betuigen eeuwen voor de vervulling.

De benaming "schuldoffer" heeft alles te maken met onze zonde, onze schuld. Het is merkwaardig hoe de Heilige Schrift, hoe de prediking en de Sacramenten altijd maar weer wijzen op onze schuld. Die is groot. Dat zeggen we ook wel. We gevoelen er ook wel eens iets van. Maar kennen we de zwaarte van onze schuld? Kennen we de grootheid van onze zonde en ellende? Voor dit kennen is een drijven op ons gevoel niet genoeg. De Heere sluit Zich in Zijn Woord gelukkig nooit aan bij het gevoel van de mens, maar altijd bij de werkelijkheid. Die werkelijkheid is duizendmaal erger dan ons gevoel. Over ons gevoel komen we vaak gemakkelijk heen. Wanneer echter de werkelijkheid ons aanspreekt, worden we dodelijk verschrikt. De Heere weet dat en daarom spreekt Hij in Zijn Woord nooit uitsluitend over "schuld" maar stelt het spreken daarover altijd in -het licht van de wegneming daarvan door voldoening. De Heere doet daarmee als met Zijn spreken over de dood. Daarover spreekt Hij ook steeds in het licht van de overwinning van de dood door wat Hij was, is, en wezen zal in Christus de Overwinnaar van de dood. Een treffend voorbeeld uit de

vele, die de Bijbel geeft, is in dit verband Psalm 90.. We weten, dat daar geschreven wordt over de verschrikking van de vergankelijkheid van de mens door het gericht en de toorn Gods. Wie deze werkelijkheid, niet maar het gevoel, kent, is de wanhoop nabij. Om daarvoor te behoeden laat de Heere daar in Psalm 90. Mozes allereerst schrijven: Gij, Heere, zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht. Dus: geslachten gaan en geslachten komen, maar voor elk van die is de Heere de Toevlucht.

Zo spreekt de Heere ook over de werkelijkheid van de zonde en de schuld.

Er is een gevaarlijke gewenning om altijd maar over schuld zonder meer te spreken en te horen spreken. Dit gevaar: dat alleen het gevoel en niet de harde en verschrikkelijke werkelijkheid ons aanspreekt, Voor wie de werkelijkheid van schuld en zonde kent is. juist Gods spreken over schuld EN vergeving zo bijzonder troostvol. Dat vinden in onze tekst: de Knecht des Heeren zal Zijn ziel tot een schuldoffer stellen.

Voor de schuld is namelijk verzoening nodig: verzoening, alleen te verwerven door Voldoening. Er moet een schuldoffer gebracht worden, want van de mens geldt:

*Hij kan de prijs der: ziele, het rantsoen,
aan God, in tijd noch eeuwigheid voldoen.*

En wat onze eigen offers betreft, daarvan geldt wat van alle offers gold onder het Oude Verbond:

*Brandoffer:en, noch offer: voor de schuld
voldeden aan Uw eis noch. eer,*

Wat is schuld eigenlijk? Omdat velen de vaak op ingewikkelde wijze gegeven omschrijving daarvan niet verstaan, zou ik het erg eenvoudig willen zeggen: Schuld ontstaat doordat 'men' iemand niet heeft gegeven, wat hem toekomt en waar hij recht op heeft. Hij blijft dat van de schuldenaar eisen. Zo ergens, dan geldt van onze verhouding tot de Heere, dat wij Hem niet hebben gegeven wat Hem toekomt en waar de Heere recht op heeft. Hij de Heere

heeft recht op onze vreze', onze erkenning van Hem, onze gehoorzaamheid aan Hem. Hij de Vader heeft recht op ons eren van Hem. Dit recht van de Heere op onze eer, onze gehoorzaamheid, onze liefde tot Hem, vloeit voort uit de Verbonds verhouding, waaraan we elke zondag herinnerd worden wanneer het Woord Gods geopend wordt na de voorzang der gemeente en we als eerste aanspraak van de Heere tot de gemeente uit dat Woord horen: Ik ben de HEERE, uw God!

Bovendien heeft de Heere een ieder van ons in de Heilige Doop het teken en zegel van Zijn Genadeverbond gegeven en daarbij met het noemen van onze *naam* ons persoonlijk gezegd: Ik ben de Heere, uw God. Daar worden wij allen, ook persoonlijk aan herinnerd, elke zondag weer opnieuw. Dit geschiedt opdat we elke zondag ook herinnerd zouden worden aan het RECHT des Heeren op ons leven, liefde, gehoorzaamheid en eer. We worden dus, waar we de Heere niet geven wat Hem toekomt, maar integendeel juist doen wat Hij verboden heeft, ook in die aanspraak uit Gods Wet herinnerd aan onze schuld, de schuld, niet alleen van ons, maar ook van onze kinderen. Ja, ook die, want hij elke Doopsbediening horen we, dat de Heere het Verbond heeft opgericht, om ons en onze kinderen tot een God te zijn. Zo worden we herinnerd aan onze plicht en aan onze schuld. Daar is dus een schuldoffer nodig.

Jesaja profeteert van het schuldoffer dat de Knecht des Heeren brengen zal. Wij, levend in de tijd der vervulling, mogen weten, dat dit schuldoffer is gebracht door de Heere Jezus Christus. De arbeid Zijner liefde is volbracht en de goedkeuring van de Heilige hemelse Vader is daaraan gehecht. Hij heeft Zijn ziel, dat is Zijn leven gegeven, gesteld tot een schuldoffer.

Mag ik er nog eens aan herinneren, dat dit gehele werk onderdeel is van het Goddelijk welbehagen? We moeten er voor waken, dat we het niet zo zien, dat God de Heilige Rechter in de hemel is en dat Christus van Zijn kant het offer van Zijn leven komt brengen om de toorn Gods te stillen. Dit gebeurt niet zo maar van "Zijn kant". Neen, Zijn komst is vrucht van het eeuwig welbehagen. Zijn verbrijzeling eveneens. Het is alles geheel het werk van de

Drieënige God.

De Vader heeft de Zoon gezonden, in Wie Hij een welbehagen had. En doordat Christus, Gods Zoon, één werd met zondaren om voor hen en in hun plaats het, schuldoffer te brengen, mogen allen, zondaren in zichzelf, maar gelovigen in Christus delen in het Goddelijk welbehagen. In Hem, de Gezondene van Vader mogen Gods 'kinderen delen in het eeuwig welbehagen van de Vader.

Zo wordt de betekenis van de dood van Christus, de Knecht des Heeren verklaard. Maar als dit de inhoud is van Zijn sterven, dan gaat er na dat sterven van Christus wat gebeuren. Dan komt het begin van Jesaja's lied weer in de gedachten: de welken het niet verkondigd *is*, zullen het zien en, welken het niet gehoord hebben zullen het verstaan. Mensen zullen delen in de vruchten van dit sterven van Christus .Want Zijn sterven is: brengen van een schuldoffer. Dat behoefde Hij niet te doen voor Zichzelf. Het zal dus anderen, voor wie Hij het schuldoffer 'bracht, tot zegen worden, Zoals, naar Christus' eigen woord: het tarwegraan sterft en vruchten voortbrengt, zo zal Zijn dood' vruchten voortbrengen. Uit! de dood van Hem, de Knecht des Heeren bloeit het leven op, nieuw leven, in een nieuwe gemeenschap, heel anders als ooit te voren.

Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien. Hij zal nakomelingen hebben: een talrijk nakroost: nageslacht.

Deze woorden spraken oud Israëel bijzonder aan, Onder het Bondsvolk van het Oude Testament gold het als een teken van rijke zegen: een talrijk nageslacht te hebben, Dit was dan ook de wens van iedere Israëliet. Zo zou immers zijn naam in velen voortleven. Denk in dit verband aan de belofte, het eerst gedaan aan Abraham: In u en in uw zaad zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden. Dit zal nu zijn volle vervulling krijgen, nu, nadat de Knecht des Heeren Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft. Het welbehagen des Heeren zal door Hem gelukkig voortgaan, in het verwekken van leven, in het toebrengen van velen tot de gemeente, die zalig wordt en die Hij kocht met de prijs van Zijn ziel, van Zijn

leven.

En nu is het nodig de tekst nauwkeurig te lezen, Niet allereerst het geluk en de zaligheid van mensen wordt genoemd, maar dat HIJ zaad zal zien. Het gaat om Hem; om Zijn eer en daarin' om de eer des Heeren waarvan de mens Hem door de zonde beroofde, HIJ zal zaad zien. HIJ zal allereerst de vrucht van de arbeid Zijner ziel aanschouwen,

Stelt u dit wat teleur? Had u niet liever dat hier nu allereerst en misschien alleen maar werd gesproken over de zaligheid van zondaren, die genieten mogen van de door Hem verworven zegeningen van vrede en aangename rust?

Wij worden hier gesteld voor' de eigenlijke inhoud van de hemelse zaligheid. Wij zullen dit het allerhoogste en eeuwige goed moeten vinden: dat Jezus' Christus de Heere, het' Lam Gods, ZAAD ZIET, dat Hij staat te midden van de ontelbare schare 'Op de hemelse berg Sion als het Lam, waaraan die schare het leven te danken heeft. Dit: dat Hij verheerlijkt wordt in en door een grote menigte onderdanen, dat het gaat om Zijn glorie en eer,

Hij zal zaad zien. Dat is wat geschieden zal nadat Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld zal hebben.

Dat het woord "zaad" gebruikt wordt wijst op een ontelbaar groot aantal nakomelingen, volgelingen, gelovigen. Een kudde bestaat uit schapen, die geteld worden. Mensen kunnen ook nog geteld worden. Maar zaad zal niemand ooit tellen. Het zal dus wel een ontelbaar grote menigte zijn, die Hij zien zal als vrucht van' Zijn volbrachte werk. Zijn oog zal op hen allen rusten. Allen zullen tezamen en persoonlijk toonbeelden zijn van de arbeid Zijner ziel. Hierdoor wordt het zaad "gewonnen".

De uitdrukking "zaad" wijst ook nog, en dat is niet minder Belangrijk, op levenskracht. In zaad schuilt leven. Het is aan de buitenkant niet te zien, maar het is er innerlijk. Het komt er uit na de bedauwen de arbeid van Christus, door Zijn Woord en Geest. Dit werk van Christus gaat altijd door: Niets kan de loop daarvan stuiten. Hij wekt leven en dat leven gaat voort van kracht *tot* kracht: het ontwikkelt zich en komt meer en meer en steeds rijker openbaar.

We zien dat al aanstonds na Zijn sterven aan het kruis. Wanneer Hij Zijn Geest bevolen heeft in de handen van Zijn Vader en Hij het Paradijs binnentreedt, dan is Hij niet, alleen, maar brengt Hij hem mee, die op aarde een moordenaar was en die zich, ter elfder. ure tot de Zaligmaker heeft gewend met de bede: Heere, gedenk mijner als Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn.

Bij deze eersteling, die mag gaan 'behoren tot het zaad, dat Christus ziet nadat Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft, kunnen we duidelijk opmerken hoe men *tot* het bedoelde zaad gaat behoren. Namelijk door te geloven in het gepredikte Woord. Het geschiedt volgens de lijn die Paulus trekt in de Romeinenbrief: het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods. Op de heuvel Golgotha is' vlak voor, de bekering van de ene moordenaar, die aanvankelijk ook mee gelasterd heeft, gepredikt door de Heere Jezus Christus. Het was' een korte preek, gericht als bede tot Zijn Vader in de hemel. Het was wat we gewoon zijn het eerste kruiswoord te noemen: Vader, vergeef het hun want zij weten niet wat zij doen. De Heere Jezus sprak toen van genade voor Zijn moordenaars en de ene moordenaar heeft dat gehoord; zijn hart is ervoor geopend en hij nam acht op dit woord. Ontdekkende, dat er bij de middelste Kruiseling genade was voor moordenaars heeft hij zich tot Hem gewend en genade ontvangen met de ingang in het Paradijs éér dan hij vroeg en durfde hopen.

En zo gaat het door met de "zaadwinning".

Op de morgen van Christus' opstanding uit de doden ziet, de Verrezen Heere ook zaad.

Het zal u wel eens zijn opgevallen, dat er met Pasen heel wat minder engelen gezien worden dan bij Christus' geboorte. Toen waren het legioenen van engelen, die de ene predikende engel omgaven met hun hemelse lofzang, hun,ere zij God". Op de Paasmorgen zijn er geen legers van zingende engelen. Er verschijnen er ten hoogste twee, die niet zingen en alleen maar wat zeggen als de zoekende vrouwen in het graf komen kijken. Hoe komt dat?

Wanneer de Heiland geboren wordt zijn er nog geen mensen,

die Hem kennen en van Hem getuigen moeten. De getuigen, die het grootste Godswerk bezingen moeten uit de hemel komen omdat op aarde de Heere Jezus door niemand wordt gekend. Met Pasen gaan er echter 's morgens vroeg vrouwen naar het graf, die de tekenen van immense liefde tot Christus meedragen: specerijen om de dode Meester te balsemen. Zeker, zij weten nog niet dat Hij leeft. Zij hebben geen acht geslagen op de woorden, die Hij Zelf gesproken had, dat Hij zou opstaan uit de doden. Maar het feit dat zij op weg waren gegaan om de geliefde Zaligmaker te zoeken en te eren, bewijst: dat er in hun hart een levendige kennis van de Heere Jezus was. Zij misten Hem. Missen kun je alleen datgene en Diegene, Die je gekend hebt, in Wiens bezit je jezelf verheugd hebt. Zo kwamen de vrouwen tot het graf en verschillende anderen. Dat was het "zaad van Christus". Er was een diepe levende relatie tussen deze mensen en Christus. Dat is het waarover de Heere inde hemel Zich verblijdt. Want: dat engelen zingen van het welbehagen Gods en vol zijn van de lof des Heeren, is niets bijzonders. Maar dat mensen bezig zijn met de gave Gods en vooral en met name met Zijn hoogste gave: de Zoon Zijner liefde dat is iets bijzonders, waarover blijdschap is in de hemel bij de Heere. Op de Opstandingdag ziet de Heere Jezus Christus zaad en gaat de profetie van Jesaja. onze tekst, in vervulling.

De loop van het Evangelie van Christus gaat voort.

Hij heeft dat Zelf met nadruk verkondigd onmiddellijk na Zijn Opstanding uit de doden. Maria Magdalena wilde Hem vasthouden. Maar de Heere Jezus verbood dat, omdat, zo zeide Hij: Ik moet opvaren; dat betekent: Ik moet voort; ga , dat ook aan Mijn broeders vertellen, Maria, dat Ik opvaar. De Heere wil zeggen: Ik ben nog lang niet aan het eind. Ja, Zijn werk gaat door, het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand' gelukkig voortgaan. En dat werk gaat door in de, levens van' mensen, in wie God een welbehagen heeft. Meer en meer mensen zullen betrokken worden hij Zijn arbeid: in mensen wil de Heere verheerlijkt worden. Daar is heel wat voor nodig, 'want de zonde en vijandschap vormen een ernstige hinderpaal op deze weg. de weg naar het "zaad worden

van Christus".

Toch gaat dit gebeuren. Naar de 'belofte van onze tekst zal Hij zaad zien als vrucht van de arbeid Zijner ziel. Om dit zaad te zien, te winnen, zal de Heere alles doen. Zijn plannen heeft Hij reeds onthuld inde nacht van het verraad tijdens de langdurige afscheidsgesprekken, ons door de Evangelist Johannes verhaald. De Heilige Geest zal komen. de Trooster, Die bij de Zijnen blijven zal. Hij zal zaad zien.'

De dagen tussen Hemelvaart en Pinksteren is het "zaad" bijeen als wachtende Kerk, biddend en vol verwachting van de vervulling van Zijn beloften. Het gaat Pinksterfeest worden en dan zal het "zaad" nog talrijker worden: er komen drie duizend bekeerlingen bij en dit gaat door, in de tijd waarvan het Boek der Handelingen spreekt en daarna; in alle eeuwen, onder alle volken en rassen en kleuren. Het gezegende werk van de Zending kan er ook van getuigen. Onafzienbaar is de reeks van heiligen, die getrokken uit de wereld der volken, het Lam volgen, waar het ook henen gaat. De "zaadwinning" nadat Christus Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft, gaat door tot aan het einde der wereld.

Pinksteren is teken en profetie van dit doorgaande werk des Heeren, van de "zaadwinning" door de Heilige Geest. Christus de Heere zal zaad zien. Mogelijk denkt iemand: het wordt nu, wel tijd, dat u 'ons gaat mededelen hoe wij weten tot dit zaad te behoren.

De Heere Zelf heeft de weg aangewezen en gebaad en ons dat met vele voorbeelden duidelijk gemaakt.

Daar is allereerst de opname in het Verbond. De profeet Jesaja brengt deze gedachte in zijn prediking telkens naar voren. Het volk des Verbonds wordt aangesproken, vermaand, onder 'het oordeel gesteld en met Gods beloften getroost. Ons teksthoofdstuk is vol van het getuigenis van die beloften.

Daar is dikwijls echter onder ons een zekere huivering voor de Verbondsgedachte. Dat is echt jammer, omdat de gehele Godsopenbaring de Verbondsverhouding veronderstelt. De Heere openbaart Zich in het midden van Zijn Verbondsvolk opdat van daaruit die openbaring zal worden ingedragen in de wereld als het

Evangelie van Gods genade voor de volken.

De besnijdenis onder het Oude en de Doop in het Nieuwe Testament zijn de tekenen van het Verbond, dat in de Heilige Schrift een zeer bijzonder karakter draagt:

De besnijdenis komt namelijk voor onder verschillende andere volken van het Oosten. Wanneer de Heere deze typische handeling overneemt voor Zijn Verbondsvolk als Verbondsteken, dan vult de Heere deze met een geheel nieuwe inhoud. Bij de andere volken is de besnijdenis, die jongens op een zekere leef tijd ontvingen een handeling, waardoor zij volwaardige leden worden van de stam. Zij zijn dan volwassen, volwaardig en komen als gereinigde in het stamverbond. Niet alzo onder Israël. Daar neemt de Heere de kinderen aan' tot kinderen van Zijn Verbond, de jongens door besnijdenis, niet als reine, maar als onreine. Hij betekent en verzegelt Zijn Verbond aan Zijn Zaad,' dat in zichzelf onrein is. Als onreine worden zij opgenomen in het Verbond. De Doop predikt dit ook: kinderen des toorns, aan allerhande ellendigheid, ja de verdoemenis, zelf onderworpen. Toch neemt de Heere zulken op. Zijn Verbond is dan ook een GENADE verbond. De gedachte is nu deze: de Heere neemt onreine op om hen binnen de kring van Zijn Verbond in aanraking te brengen met Zijn liefdevolle V aderlijke verzorging. De Heere doet binnen de kring van het Verbond, binnen de gemeenschap der Kerk 'alles wat mogelijk is om het kind des Verbonds te ontdekken aan wat het is in zichzelf, het in aanraking te brengen met de tekenen van Zijn gunstrijke bemoeienis, bovenal met Jezus Christus, onder het Oude Testament beloofd, in het Nieuwe Testament gegeven, opdat het Verbondskind de reinigmaking en zaligheid, in Christus zou ontvangen. Bij Gods Genadeverbond is het dus zo, dat het terrein van het Verbond de plaats is van de hoogste werkzaamheid des Heeren, Die werkzaamheid, in de Zoon Zijner liefde en door de Heilige Geest brengt vertroosting aan de Verbondskinderen, die maar al te vaak genoemd moeten worden: afkerige kinderen, die van hun afkeringen genezen moeten worden. 'Welnu: deze genezing is er voor hen in het gebrachte offer van de Heere Jezus Christus. Aan onze tekst ligt dus die Verbondsgedachte

wel duidelijk ten grondslag: als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij zaad zien.

Het is de wil des Heeren, dat wij met onze kinderen hierbij zullen behoren.

Behoren we dan bij dat zaad uitsluitend door de Doop, het teken en zegel van Gods Genadeverbond? *Uitsluitend* niet. Bij het Verbondsteken 'behoort het geloof. Maar het teken van de opname in Gods Verbond is tevens zegel, dat ons verkondigt dat de Heere ons in Christus' verdienste wil doen delen. Dat Hij dat echt meent, voor ons persoonlijk, is ons betekend en verzegeld door de Doop, waarbij de Heilige God, Vader, Zoon en Heilige Geest Zijn Naam verbonden heeft aan onze eigen naam: onze voornaam, die nog meer zegt wie wij zijn dan onze achternaam.

Laat ons op deze veelzeggende betekenis van het Verbond en het Verbondsteken acht geven en daaraan niet voorbij gaan op gevaar af, dat we "de dag der kleine dingen" zouden verachten, hoewel, naar ons gebleken is, Verbond en Doop waarlijk geen kleine dingen zijn. Ze zijn dat helaas wel in de waardering van vele goedwillende ernstige kerkgangers, die altijd maar weer zoeken naar iets wat de Heere zou moeten geven en die dat maar niet ontvangen omdat zij Gods gave met de toezegging in het Verbondsteken nog nimmer hebben Ieren achten.

En toch is de prediking van het Doopsformulier, waarin we al vele malen in ons leven de betekenis van Gods Genadeverbond hebben horen belichten, zo glashelder: aan de kinderen, die in zonde ontvangen en geboren zijn, kinderen des toorns, die in het Rijk van God niet kunnen komen tenzij zij "van boven" geboren, worden, wordt de afwassing der zonden toegezegd door het bloed van Christus: de arbeid Zijner ziel: dat Hij Zijn *ziel* tot een schuldoffer gesteld heeft. Wat staat het er veelzeggend in: "En als wij in de Naam des Zoons gedoopt worden, zo verzegelt ons de Zoon, dat Hij ons wast in Zijn bloed van al onze zonden, ons in de gemeenschap van zijn dood en opstanding inlijvende, also dat wij van al onze zonden bevrijd en rechtvaardig voor God gerekend

worden."

Mijn lezer, is u hiermee nu al eens echt bezig geweest voor Gods aangezicht? Heeft dit u al eens echt' getroost in de nood van uw zonde en verlorenheid? *Dit* is wel de eerste les, die we leren op de school van de Heere Jezus Christus.

Ja, zegt mogelijk iemand. maar kan dat ook voor mij? Heb ik reden om te verwachten dat het sterven van de Heere Jezus ook voor mij *tot* eeuwig nut en heil is?

Nog eens verwijs ik u naar de bekende prediking van het Doopsformulier. Niet alleen is in dit Formulier Gods genade in Zijn Verbond verkondigd, maar let ook op wat er hij ons aller Doop voor ons is gebeden, voor ons en onze kinderen: "wij bidden: U bij Uwe grondeloze barmhartigheid, dat Gij Deze kinderen genadig wilt aanzien en door Uw Heilige Geest Uw Zoon Jezus Christus inlijven, opdat zij met Hem in Zijn dood begraven worden en met Hem mogen opstaan in een nieuw leven; opdat zij hun kruis, Hem dagelijks navolgende vrolijk dragen mogen, Hem aanhangende met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde". Wat dacht u: zou de God des Verbonds, Die dit gebed heeft laten verordineren, deze smeking van Zijn gemeente niet verhoren? Geeft toch acht op wat de Heere ons en onze kinderen van jongs af heeft meegegeven om ons gedurig te prediken, dat Hij ons zo gaarne ziet onder het zaad van Hem, Die Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft.

Natuurlijk is het voor ieder Verbondskind een zaak van geloof. Want: wie niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden. Als ernstige waarschuwing heeft de Heere Jezus dit uitgesproken. Maar de Heere doet alles aan ons en onze kinderen opdat wij *tot* geloof zouden, komen.

Dat geloof is, zoals menigeen nu direct bedenken zal: Gods gave.

Ook hier dreigt zo veel misverstand. Laten we in de leer gaan bij Paulus, die in Efeze 2 in deze geest schrijft, dat het geloof is Gods gave.

De grote apostel der heidenen heeft dit echter niet gezegd toen hij uittrok om het Evangelie aan de heidenen te prediken. Toen

heeft hij niet gezegd: mensen, dat preek ik jullie nu wel, maar het geloof zal je toch maar gegeven moeten worden. Neen, bij de prediking komt steeds de eis van geloof en bekering en wordt de mens met deze eisen aan het werk gezet, waarbij hij zijn zonde van onwil en onmacht zal ontdekken, maar ook, dat bij de Heere alles is te ontvangen wat nodig *is* voor geloof en bekering. Nimmer echter mag lijdelijk voorop gesteld worden: het geloof zal je toch maar gegeven moeten worden.

Paulus, in het bovengenoemde Schriftgedeelte, schrijft van de onuitsprekelijk rijke zegen van het levend gemaakt zijn met Christus. Hij geeft een opsomming van al de weldaden, die dit meebrengt voor het heden en voor de eeuwigheid. Gods kinderen zijn al met Christus gezet in de hemel. Maar, opdat niemand zich op deze weldaden van Christus zou gaan verheffen, zegt Paulus: uit genade zijt *gij* zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave. Zó spreekt Paulus over het geloof als gave van God, niet aan het begin tot degenen, die nog getrokken moeten worden, maar aan het eind tot hen, die getrokken zijn.

Zo dan geschiedt de "zaadwinning" voor Christus. Zo is de weg tot het gaan behoren tot het zaad van de Knecht des Heeren, nadat Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft. Dat werk gaat door: na Zijn opstanding, bijzonder na het Pinksterfeest.

Waar loopt dit alles dan op uit?

Op de uiteindelijke eeuwige verheerlijking van Christus te midden van al de Zijnen. Dan zal in vervulling gaan: Zie daar: Ik en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt.

Daar zal bij allen, voor wie het geloven zal verwisseld worden in aanschouwen, de verwondering zeer groot zijn, bezegeling van wat zij op aarde al mochten beleven; eer ik Hem zag, zag Hij mij. Maar nu mag ik Hem zonder zonden zien en Hem eeuwig groot maken in het lied tot eer van God en van het Lam.

Grote vrees en diepe onrust mogen' de harten vervullen van allen, die de Heere Jezus Christus nog niet kennen, voor wie Hij niet is geworden het leven 'van hun leven en de dood van hun dood.

Neem de Boodschap uit deze prediking ter harte, opdat u in een waarachtige verootmoediging de reinigmaking en zaligheid buiten uzelf zoeken moogt in Jezus Christus, want het is heel erg om als Verbondskind, door eigen schuld, van nalatigheid en ongeloof, verloren te moeten gaan.

Vatten wij de indruk van de gebrachte Boodschap samen in de dankzegging en het gebed van de dichter van Psalm 106:

*Geloofd zij Isrels grote God.
Zijn gunst schenk' ons dit heilgenot:
zo' zullen wij Zijn goedheid danken.
Dat al wat leeft, Hem eeuwig eer'!
Al 't volk zegg' Amen op mijn klanken:
Juich aarde, loof de Opperheer/*

Amen.

Barneveld

P. P. J. Monster

